DR-001-003209 Seat No. ________

B. J. M. C. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Paper - 9 A : Translation & Language Improvement (Elective Group A)

Faculty Code : 001
Subject Code : 003209

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours [Total Marks : **70**

પ્રશ્ન–૧ નીચેનામાંથી કોઈ એક ફકરાનો ગુજરાતી અથવા હિન્દીમાં અનુવાદ કરો. (૧૪)

(૧) Rajkot : Coming down heavily on tax evaders and defaulters, the Rajkot Municipal Corporation (RMC) on Wednesday sealed as many as 38 properties in different parts of the city after their owners failed to pay their dues despite several notices. According to H. K. Kagthara, assistant commissioner of RMC, besides the sealing procedure, on Wednesday one shop was put on auction and fetched Rs. 5.65 lakh. The properties were sealed in Bapunagar, Aradhana Chowk, Sorathiyawadi and near Jilla Garden. "We have intensified our tax collection drive in city. The owner of the shop located on Shayog Complex did not pay Rs. 1.45 lakh tax in dues. Therefore, it was auctioned," saidan RMC official. "Till now, we have collected Rs. 149 crore as property tax dues and are working on a war-footing to achieve our target of Rs. 190 crore for the current financial year. We are confident that we will achieve the target," said a senior RMC official. So, far RMC has auctioned over 14 properties whose owners did not pay property tax. "We first seal the property and if the owner fails to pay tax, it is put on auction to recover the dues," said an official. Till now, over 2.25 lakh people have paid property taxes. There are over 3.65 lakh tax payers in the city. Since last few days Rajkot Municipal Corporation Officials has initiated strong actions against the property owners who willing fully do not pay the property tax under the pretax of one reason or another.

(૨) New Delhi: If death is caused by rash and negligent driving and the driver is unable to pay adequate compensation to the victim's family because of his poor financial status, the state government must step in and pay the amount, the Supreme Court has ruled. "We are of the view that where the accused is unable to pay adequate compensation, the court ought to have awarded compensation under Section 357A from the funds available under the Victim Compensation Scheme framed under the said section, "a bench of Justices T. S. Thakur and A. K. Goel said. It increased the amount of compensation awarded by the Himachal Pradesh high court to family members of a girl who died in a road accident from Rs.40,000 to Rs. 4 Lakh. Considering the poor financial condition of the convicted truck driver, the bench directed him to pay Rs. 1 Lakh and asked the state government to pay the remaining Rs 3 Lakh. The bench said if the driver failed to pay the amount, he had to undergo a six month's jail term and in that case the entire compensation of Rs. 4 Lakh would have to be paid by the state government. "We modify the impugned order passed by the high court and enhance the compensation to be paid by the driver to Rs. 1 Lakh to be paid within four months failing which the sentence awarded by the court of sessions shall stand revived," it said. "In addition, we direct the state of Himachal Pradesh to pay an interim compensation of Rs. 3 Lakh. In the case of the driver fails to pay any part of the compensation will also be paid by the state to that the sum of Rs. 4 Lakh towards compensation.

પ્રશ્ન–૨ નીચેનામાંથી કોઈ એક ફકરાનો અંગ્રેજીમાં અનુવાદ કરો. (૧૪)

(૧) રાજકોટ : જાણીતા પક્ષીવિદ અને દેશભરમાં પર્યાવરણ શિક્ષણની પહેલ કરનારા ૮૪ વર્ષનાં લવકુમાર ખાચરનું ટૂંકી બિમારી બાદ દુઃખદ અવસાન થયું હતું. તેમની અંતિમવિધિ તેમના વતન જસદણ ખાતે કરવામાં આવી હતી. એક શોક સંદેશામાં ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી આનંદીબેન પટેલે જણાવ્યું હતું કે, પર્યાવરણ શિક્ષણ અને સંરક્ષણ માટે સદ્‌ગતનું યોગદાન હંમેશા યાદ રહેશે. જસદણ રાજ પરિવારના સદસ્ય લવકુમાર ખાચરે રાજકોટની રાજકુમાર કોલેજમાં અભ્યાસ કર્યો હતો અને નવી દિલ્હીની સેન્ટ સ્ટીફન્સ કોલેજમાંથી વિજ્ઞાનનાં સ્નાતક થયા હતા. લોકોને પ્રકૃતિ તરફ વાળવા માટેનાં તેમના પ્રયાસો નવતર અને આવકાર્ય બની રહ્યા. પક્ષીનાં જીવનનું નિરીક્ષણ અને લોકોને સાદી ભાષામાં તેની સમજ આપવામાં તેમણે પોતાનું જીવન સમર્પિત કર્યું હતું. તેઓ રાષ્ટ્રીય વન્યજીવન બોર્ડ અને ગુજરાત રાજ્ય વન્યજીવન બોર્ડના સદસ્ય હતા. ગુજરાતમાંથી સિંહના સ્થળાંતર પહેલા પ્રજાનો મત લેવો જોઈએ તેવી હિમાયત પણ તેમણે કરી હતી. છેલ્લા ત્રણ દાયકાથી તેઓ મનાલી ખાતે પ્રતિ વર્ષ બાળકો માટે ખાસ 'નેચર કેમ્પ'નું આયોજન કરતાં હતા. 'પર્યાવરણ શિક્ષણ'નું વર્તમાન મોડલ પણ લવકુમાર ખાચરે તૈયાર કર્યું છે. પ્રકૃતિને પ્રેમ કરતા રહી પ્રકૃતિ સાથે કેમ રહેવું તેનું શિક્ષણ આમ પ્રજાને તેમણે આપ્યું હતું. લવકુમાર ખાચરને તેમના યોગદાન બદલ અનેક સન્માનો પ્રાપ્ત થયા હતાં. ૨૦૦૪માં તેમને "વેણુ મેનન લાઈફ ટાઈમ" એવોર્ડથી પણ સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા. તેમની અંતિમ વિધિમાં જાહેરજીવનનાં અનેક અગ્રણીઓ ઉપરાંત મોટી સંખ્યામાં પ્રકૃતિપ્રેમીઓ અને આમ પ્રજાજનો સામેલ થયા હતા.

(૨) નવી દિલ્હી : મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટના વર્તમાન ન્યાયમૂર્તિ દ્વારા જાતિય સતામણીનાં ચર્ચાસ્પદ કિસ્સાની ઊંડાણપૂર્વક તપાસ માટે ભારતનાં ચીફ જસ્ટીશ એચ. એલ. દત્તુએ ત્રણ ન્યાયમૂર્તિની સમિતિની રચના કરી છે. આ સમિતિમાં હાઈકોર્ટના બે ચીફ જસ્ટીશ અને એક હાઈકોર્ટ જજનો સમાવેશ કરાયો છે. આ સમિતિની કામગીરી "સત્ય શોધક સમિતિ" જેવી રહેશે એમ જણાવી ચીફ જસ્ટીશ દત્તુએ કહ્યું હતું કે, સાક્ષીની તપાસ કે ઉલટ તપાસ જેવી પધ્ધતિથી નહિ પણ સમિતિ પોતાની રીતે તપાસ પ્રક્રિયા નિયત કરી સત્ય શોધી કાઢશે. તેમણે કહ્યું હતું કે, આક્ષેપો પૂરવાર થશે તો કસૂરવાર હાઈકોર્ટ જજને રાજીનામુ આપી દેવાનું કહેવામાં આવશે. તેમણે એમ પણ કહ્યું હતું કે, કસૂરવાર જજ રાજીનામુ નહિ આપે તો તેમને રૂખસદ આપવાની પ્રક્રિયા હાથ ધરવા રાષ્ટ્રપતિ અને વડાપ્રધાનને વિનંતી કરાશે. મધ્યપ્રદેશ ન્યાયતંત્રનાં એક મહિલા અધિકારીએ એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે, રાજયનાં હાઈકોર્ટ જજ દ્વારા જાતિય સતામણીથી બચવા તેમણે રાજીનામુ આપી દેવું પડયું હતું. આ મહિલા કર્મચારીએ દેશની સર્વોચ્ચ અદાલતનાં ચીફ જસ્ટીશ અને અન્ય જજને આ અંગે જાણ કરી હતી. મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટના જજે આ મહિલા કર્મચારીને એક 'આઈટમ સોંગ' પર ડાન્સ કરવા સંદેશો પાઠવ્યો હતો. મહિલા કર્મચારીએ પોતાની દિકરીના જન્મદિનનું બહાનું બતાવી કાર્યક્રમમાં હાજરી આપી ન હતી. બીજા દિવસે ઓફિસમાં મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટ જજે ડાન્સ નહિ કરવા બદલ મહિલા કર્મચારીને ધમકાવી હતી. આ કિસ્સાની તપાસ કરવા મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટના ચીફ જસ્ટીશે તપાસ સમિતિની રચના કરી હતી. પરંતુ મહિલા કર્મચારીને તેવી તપાસ માન્ય ન હતી. આ ઘટનાના મધ્યપ્રદેશનાં ન્યાયતંત્રમાં ઘેરા પડઘા પડયા છે.

પ્રશ્ન–૩ નીચેનામાંથી કોઈ એકનો જવાબ આપો. **(૧૪)**

(૧) ભાષાંતરનાં વિવિધ પ્રકારની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

(૨) ભાષાની વિવિધ વ્યાખ્યા દ્વારા ભાષા વિજ્ઞાનનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન–૪ ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) **(૧૪)**

(૧) નાટકનો અનુવાદ

(૨) ભાષા અને વાણી

(૩) ઉચ્ચારણ અને લેખન

પ્રશ્ન–૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે બે) **(૧૪)**

(૧) વિકાસમાં અનુવાદનું શું મહત્વ છે ?

(૨) અનુવાદકને ભાષાની કઈ કઈ મુશ્કેલીનો અનુવાદ સમયે સામનો કરવો પડે છે ?

(૩) 'જાહેરખબરનાં વર્તમાન યુગમાં અનુવાદનું મહત્વ વધ્યું છે.' વિધાનનું વિશ્લેષણ કરો.

ENGLISH VERSION

Q-1 Translate one paragraph of the following in Gujarati or Hindi. [14]

(1) Rajkot : Coming down heavily on tax evaders and defaulters, the Rajkot Municipal Corporation (RMC) on Wednesday sealed as many as 38 properties in different parts of the city after their owners failed to pay their dues despite several notices. According to H. K. Kagthara, assistant commissioner of RMC, besides the sealing procedure, on Wednesday one shop was put on auction and fetched Rs. 5.65 lakh. The properties were sealed in Bapunagar, Aradhana Chowk, Sorathiyawadi and near Jilla Garden. "We have intensified our tax collection drive in city. The owner of the shop located on Shayog Complex did not pay Rs. 1.45 lakh tax in dues. Therefore, it was auctioned," saidan RMC official. "Till now, we have collected Rs. 149 crore as property tax dues and are working on a war-footing to achieve our target of Rs. 190 crore for the current financial year. We are confident that we will achieve the target," said a senior RMC official. So, far RMC has auctioned over 14 properties whose owners did not pay property tax. "We first seal the property and if the owner fails to pay tax, it is put on auction to recover the dues," said an official. Till now, over 2.25 lakh people have paid property taxes. There are over 3.65 lakh tax payers in the city. Since last few days Rajkot Municipal Corporation Officials has initiated strong actions against the property owners who willing fully do not pay the property tax under the pretax of one reason or another.

(2) New Delhi: If death is caused by rash and negligent driving and the driver is unable to pay adequate compensation to the victim's family because of his poor financial status, the state government must step in and pay the amount, the Supreme Court has ruled. "We are of the view that where the accused is unable to pay adequate compensation, the court ought to have awarded compensation under Section 357A from the funds available under the Victim Compensation Scheme framed under the said section, "a bench of Justices T. S. Thakur and A. K. Goel said. It increased the amount of compensation awarded by the Himachal Pradesh high court to family members of a girl who died in a road accident from Rs.40,000 to Rs. 4

Lakh. Considering the poor financial condition of the convicted truck driver, the bench directed him to pay Rs. 1 Lakh and asked the state government to pay the remaining Rs 3 Lakh. The bench said if the driver failed to pay the amount, he had to undergo a six month's jail term and in that case the entire compensation of Rs. 4 Lakh would have to be paid by the state government. "We modify the impugned order passed by the high court and enhance the compensation to be paid by the driver to Rs. 1 Lakh to be paid within four months failing which the sentence awarded by the court of sessions shall stand revived," it said. "In addition, we direct the state of Himachal Pradesh to pay an interim compensation of Rs. 3 Lakh. In the case of the driver fails to pay any part of the compensation will also be paid by the state to that the sum of Rs. 4 Lakh towards compensation.

Q-2 Translate any one paragraph of the following in English. [14]

(1) રાજકોટ : જાણીતા પક્ષીવિદ અને દેશભરમાં પર્યાવરણ શિક્ષણની પહેલ કરનારા ૮૪ વર્ષનાં લવકુમાર ખાચરનું ટૂંકી બિમારી બાદ દુઃખદ અવસાન થયું હતું. તેમની અંતિમવિધિ તેમના વતન જસદણ ખાતે કરવામાં આવી હતી. એક શોક સંદેશામાં ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી આનંદીબેન પટેલે જણાવ્યું હતું કે, પર્યાવરણ શિક્ષણ અને સંરક્ષણ માટે સદ્‌ગતનું યોગદાન હંમેશા યાદ રહેશે. જસદણ રાજ પરિવારના સદસ્ય લવકુમાર ખાચરે રાજકોટની રાજકુમાર કોલેજમાં અભ્યાસ કર્યો હતો અને નવી દિલ્હીની સેન્ટ સ્ટીફન્સ કોલેજમાંથી વિજ્ઞાનનાં સ્નાતક થયા હતા. લોકોને પ્રકૃતિ તરફ વાળવા માટેનાં તેમના પ્રયાસો નવતર અને આવકાર્ય બની રહ્યા. પક્ષીનાં જીવનનું નિરીક્ષણ અને લોકોને સાદી ભાષામાં તેની સમજ આપવામાં તેમણે પોતાનું જીવન સમર્પિત કર્યું હતું. તેઓ રાષ્ટ્રીય વન્યજીવન બોર્ડ અને ગુજરાત રાજ્ય વન્યજીવન બોર્ડના સદસ્ય હતા. ગુજરાતમાંથી સિંહના સ્થળાંતર પહેલા પ્રજાનો મત લેવો જોઈએ તેવી હિમાયત પણ તેમણે કરી હતી. છેલ્લા ત્રણ દાયકાથી તેઓ મનાલી ખાતે પ્રતિ વર્ષ બાળકો માટે ખાસ 'નેચર કેમ્પ'નું આયોજન કરતાં હતા. 'પર્યાવરણ શિક્ષણ'નું વર્તમાન મોડલ પણ લવકુમાર ખાચરે તૈયાર કર્યું છે. પ્રકૃતિને પ્રેમ કરતા રહી પ્રકૃતિ સાથે કેમ રહેવું તેનું શિક્ષણ આમ પ્રજાને તેમણે આપ્યું હતું. લવકુમાર ખાચરને તેમના યોગદાન બદલ અનેક સન્માનો પ્રાપ્ત થયા હતાં. ૨૦૦૪માં તેમને "વેણુ મેનન લાઈફ ટાઈમ" એવોર્ડથી પણ સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા. તેમની અંતિમ વિધિમાં જાહેરજીવનનાં અનેક અગ્રણીઓ ઉપરાંત મોટી સંખ્યામાં પ્રકૃતિપ્રેમીઓ અને આમ પ્રજાજનો સામેલ થયા હતા.

(2) નવી દિલ્હી : મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટના વર્તમાન ન્યાયમૂર્તિ દ્વારા જાતિય સતામણીનાં ચર્ચાસ્પદ કિસ્સાની ઊંડાણપૂર્વક તપાસ માટે ભારતનાં ચીફ જસ્ટીશ એચ. એલ. દત્તુએ ત્રણ ન્યાયમૂર્તિની સમિતિની રચના કરી છે. આ સમિતિમાં હાઈકોર્ટના બે ચીફ જસ્ટીશ અને એક હાઈકોર્ટ જજનો સમાવેશ કરાયો છે. આ સમિતિની કામગીરી "સત્ય શોધક સમિતિ" જેવી રહેશે એમ જણાવી ચીફ જસ્ટીશ દત્તુએ કહ્યું હતું કે, સાક્ષીની તપાસ કે ઉલટ તપાસ જેવી પધ્ધતિથી નહિ પણ સમિતિ પોતાની રીતે તપાસ પ્રક્રિયા નિયત કરી

સત્ય શોધી કાઢશે. તેમણે કહ્યું હતું કે, આક્ષેપો પૂરવાર થશે તો કસૂરવાર હાઈકોર્ટ જજને રાજીનામુ આપી દેવાનું કહેવામાં આવશે. તેમણે એમ પણ કહ્યું હતું કે, કસૂરવાર જજ રાજીનામુ નહિ આપે તો તેમને રૂખસદ આપવાની પ્રક્રિયા હાથ ધરવા રાષ્ટ્રપતિ અને વડાપ્રધાનને વિનંતી કરાશે. મધ્યપ્રદેશ ન્યાયતંત્રનાં એક મહિલા અધિકારીએ એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે, રાજ્યનાં હાઈકોર્ટ જજ દ્વારા જાતિય સતામણીથી બચવા તેમણે રાજીનામુ આપી દેવું પડયું હતું. આ મહિલા કર્મચારીએ દેશની સર્વોચ્ચ અદાલતનાં ચીફ જસ્ટીશ અને અન્ય જજને આ અંગે જાણ કરી હતી. મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટના જજે આ મહિલા કર્મચારીને એક 'આઈટમ સોંગ' પર ડાન્સ કરવા સંદેશો પાઠવ્યો હતો. મહિલા કર્મચારીએ પોતાની દિકરીના જન્મદિનનું બહાનું બતાવી કાર્યક્રમમાં હાજરી આપી ન હતી. બીજા દિવસે ઓફિસમાં મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટ જજે ડાન્સ નહિ કરવા બદલ મહિલા કર્મચારીને ધમકાવી હતી. આ કિસ્સાની તપાસ કરવા મધ્યપ્રદેશ હાઈકોર્ટના ચીફ જસ્ટીશે તપાસ સમિતિની રચના કરી હતી. પરંતુ મહિલા કર્મચારીને તેવી તપાસ માન્ય ન હતી. આ ઘટનાના મધ્યપ્રદેશનાં ન્યાયતંત્રમાં ઘેરા પડઘા પડયા છે.

Q-3 Answer any one of the following. [14]

(1) Discuss in details the various types of translation.

(2) Clarify the concept of language science by various definition of language.

Q-4 Write Short-note. (Any Two) [14]

(1) Translation of drama

(2) Language and Speech

(3) Pronunciation and Writing

Q-5 Answer in brief. (Any Two) [14]

(1) What is the importance of translation in development?

(2) Which difficulties of language a translator has to face at the time of translation?

(3) 'Importance of translation is increased in current era of advertising.' Analyze the statement.